

prima instanță: N. Costăș
instanța de apel: T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza

nr. 3ra-80/17

ÎNCHEIERE

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Primăria municipiului Bălți și Consiliul municipal Bălți

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Comunității religioase Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea Conferința „Moldova de Nord” împotriva Primăriei municipiului Bălți cu privire la obligarea de a perfecta titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Comunitatea religioasă Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea Conferința „Moldova de Nord”, casată integral hotărârea Judecătoriei Bălți din 30 iunie 2016 și emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii

constată:

La 23 decembrie 2015, Comunitatea religioasă Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea Conferința „Moldova de Nord” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Bălți, intervenient accesoriu Consiliului municipal Bălți cu privire la obligarea de a perfecta titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 02 decembrie 2015 a primit refuzul Primăriei de a perfecta titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu drept de proprietate asupra terenului cu suprafața 0,2373 ha, dat în folosință Bisericii Adventistă de Ziua a Șaptea Conferința „Moldova de Nord” cu numărul cadastral 0300207501, iar Consiliul municipal Bălți nu a dat niciun răspuns, în termenul stabilit de lege, cu privire la cererea depusă.

Explică că prin decizia Primăriei municipiului Bălți nr. 6/7 din 18 iunie 1998 Comunitatea religioasă Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea Conferința „Moldova de Nord” a fost atribuit cu titlu de folosință un teren cu suprafața de 0,2373 ha pentru construcția casei de rugăciuni.

La 18 octombrie 2002, în temeiul procesului-verbal de recepție finală nr. 2 din 28 septembrie 1998, Oficiul Cadastral Teritorial Bălți Filiala ÎS „Cadastru” a înregistrat dreptul de proprietate a Comunitatea religioasă Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea Conferința „Moldova de Nord” asupra 1.0 cote-părți a bunului imobil construcțiile cu numărul cadastral 0300207501.01 amplasat în mun. Bălți str. Burebista, 5.

Subliniază că dreptul de proprietate asupra lăcașului de cult este confirmat prin extras din Registrul bunurilor imobile.

Menționează că terenul aferent lăcașului de cultură este proprietatea municipiului Bălți cu 1.0 cotă-parte care încă nu a fost trecut cu titlu de proprietate Comunitatea religioasă Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea Conferința „Moldova de Nord”.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 1, 3, 5, 6, 14 – 15 din Legea contenciosului administrativ, art. 15¹ alin. 3 Cod funciar, pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 740 din 11 iunie 2002, Legea administrației publice locale.

Solicită admiterea acțiunii, obligarea Primăriei municipiului Bălți să perfecteze titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu drept de proprietate privată pentru terenul cu suprafața de 0,2373 ha, cu numărul cadastral 0300207501, amplasat pe adresa mun. Bălți str. Burebista, 5 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 28 ianuarie 2016 a depus cerere de chemare în judecată modificată prin care a fost înlocuită calitatea procesuală a Consiliului municipal Bălți din pârât în calitate de intervenient accesoriu cu același obiect al acțiunii (f. d. 13 - 14).

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 30 iunie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016, a fost admis apelul declarat de Comunitatea religioasă Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea Conferința „Moldova de Nord”, casată integral hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre de admitere a acțiunii, a fost obligată Primăria municipiului Bălți să perfecteze titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu drept de proprietate privată pentru terenul cu suprafața de 0,2373 ha cu numărul cadastral 0300207501, amplasat în mun. Bălți str. Burebista 5, aferent lăcașului de cultură a Comunității religioase Biserica Creștină Adventista de Ziua a Șaptea Conferința „Moldova de Nord”.

La 18 noiembrie 2016, prin intermediul oficiului poștal Primăria și Consiliul municipal Bălți au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată considerând-o neîntemeiată și nefondată.

Obiectează că instanța de apel a interpretat eronat legea.

Explică că au fost prezentate mai multe hotărâri judecătorești pe cazuri similare, din care rezultă o expropriere necondiționată a administrației publice

locale de terenuri în folosul cultelor religioase, însă nicio hotărâre judecătorească nu conține în motivare în concluzii cu privire la aplicarea termenului de prescripție, or, părțile nu au invocat acest lucru.

Nu sunt de acord cu faptul că de către instanța de apel a fost apreciat drept suficient aplicarea normei prevăzută la art. 3 din Hotărârea Guvernului RM nr. 740 din 11 iunie 2002 pentru a obliga Primăria să elibereze titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, deținerea terenului fiind prerogativa Consiliului municipal Bălți, care are posesiune legitimă asupra terenului.

Menționează că noțiunea de deținere nu este echivalentă noțiunii de proprietate, pentru cazul examinat ar rămâne aplicabil doar art. 15¹ alin. 3 Cod funciar.

Subliniază că prima instanță corect a constatat că dreptul de a pretinde proprietatea asupra terenului aferent a lăcașului de cult a apărut când a fost înregistrată construcția la organul cadastral la data de 18 octombrie 2002.

Notează că la acel moment erau aplicabile prevederile art. 15¹ Cod Funciar, introdus prin legea nr. 1006-XV din 25 aprilie 2002, în vigoare din 06 iunie 2002. Iar, Codul civil a intrat în vigoare la data de 12 iunie 2003, după această fiind aplicabile prevederile art. 6 alin. (5) Cod civil.

Afirmă că începând cu 06 iunie 2002 cultelor religioase prin lege li se acordat posibilitatea de a primi necondiționat în proprietate terenurile aferente lăcașurilor de cult, însă de la 12 iunie 2003 a devenit aplicabilă legea nouă, inclusiv în ce privește apariția dreptului de proprietate.

Reținând prevederile art. 320 alin. (2) și (3), 499 alin. (2) Cod civil, art. 9 alin. (1) din Legea privind administrarea și dețatizarea proprietății publice indică că drepturile de proprietar asupra terenului sunt exercitate de Consiliul municipal Bălți, terenul fiind format ca bun imobil, iar dreptul de proprietate a fost înregistrat la organul cadastral în mod legal.

Susține că eliberarea titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren presupune transferul dreptului de proprietate de la administrația publică locală către persoana juridică de drept privat. Efectul juridic fiind radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierii privind dreptul de proprietate.

În acest context menționează că de către proprietar nu a fost înaintate nicio pretenție, dar s-a stabilit o obligație a organului executiv al administrației publice locale, care execută exclusiv deciziile Consiliului local.

Menționează că instanța de apel a omis să stabilească modul de transfer al dreptului de proprietate, iar prin decizia 09 noiembrie 2016 instanța ierarhic inferioară și-a asumat atribuțiile Consiliului municipal Bălți, încălcând prevederile art. 6 a Constituție.

Relevă că art. 11 Cod civil expres prevede modalitățile de apărare a drepturilor civile în instanța de judecată.

Totodată, relatează că conform art. 271 Cod civil acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond.

Consideră că instanța de apel eronat a considerat că norma nu urma a fi aplicată.

La 04 ianuarie 2016, Comunitatea religioasă Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea Conferința „Moldova de Nord” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului depus de Primăria și Consiliul municipal Bălți ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2016, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primăria municipiului Bălți și Consiliul municipal Bălți nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile

trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Primăria municipiului Bălți și Consiliul municipal Bălți asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Primăria municipiului Bălți și Consiliul municipal Bălți ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Primăria municipiului Bălți și Consiliul municipal Bălți se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță